

Электрон банк технологиялари

Бугун уйда ўтириб, кўлимиздаги биргина телефон орқали кўллаш ишларни бажарши имконига егамиш. Хоҳраган ташкилот мобиъли иловаси ёки расмий сайтига кириб, истаглан маълумотни олиш, турли тўловларни амалга ошириш, буюртма бериш ва ҳатто шикояти ёки эътирослар йўллаш мумкин. Авваллари ойлаб кутишга тўғри келадиган ишларни хизир бир неча сонида амалга ошириш имконини берувчи дастурлар, курилмалар мавжуд. Буларнинг барчаси ахборот-коммуникация

технологияларининг қанчалик ривожлангаётганига, көзозларда акс этган барчак ойламотлар битта электрон базага жамлангани, кискаси, ахборотларнинг рақамлаштирилгани натижаси, албатт.

Ҳаётимизга ахборот-коммуникация технологияларининг мана шундай шиддат билан кириб келиши жаҳон хўжалик алоқаларининг глобаллашувини, товар ва хизматлар, шу жумладан, молиявий хизматларни етказиб берувчilar юборди. Бозорида рабкорбон кескин кучайтириб юборди.

дан фойдаланишда, айниска, чекка худудлар ахолиси кўп қўйинчиликка учрашаётганди. Рақамли молиявий хизматлар банк филиалларин очиши норентабел бўлган олис ҳамда ахоли сийрак жойлашган худудлардаги ахоли ва тадбиркорлик субъектларини масофадан хизмат кўрсатиш тизими орқали самараюни қамраб олиш имконини берди.

дидётнинг рақамлаштирилиши нафакат банклар учун янги имкониятларни яратди, балки шаффош рақобатнинг кучайши хисобига мижозларни жалб килишининг янги йўлларини излаб топишга унайди. Мижозларга арzon ва сифати молиявий ҳамдат тўлов хизматлари кўрсатилиши орқали уларга куляшарт-шароитлар яратмоқда.

Мамлакатимизда инновацион тўлов усулларини жорӣ килиш доирасида жорӣ йилнинг март ойида "QR-online" стандартлаштирилган ва универсал тизим ишга тушириди. Савдо ҳамда хизмат кўрсатиш шоҳобчаларининг QR-кодларини сканер килиши ("ўқиш") орқали тўловларни амалга ошириш имкониятини берувчи мазкур тизимдан ҳозирги пайтада 14, 1 мингдан ортик бўлмаган хизматларни фойдаланмоқда. Муҳим жihatи шундаки, "QR-online" стикер-

корлик субъектлари тўловларини узлуксиз (дам олиш кунларисиз) туну кун (24/7) режимида онлайн тарзда амалга ошириш имкониятига эга бўлди. Тизим такомиллаштирилиши натижасида сентябр ойидан бошлаб бюджет тўловларини амалга ошириш хизмати ҳам йўлга кўйиди. Ушбу тизимнинг муҳим жihatларидан бирни тўловларнинг тижкора банклари ходимлари ҳамда банк амалиёт кунига болгик бўлмаган холда автоматик тарзда амалга оширилишиди.

Мижозларни масофадан идентификация килиш тизимининг жорӣ этилиши, банкларда ахборот хавфислиги, жумладан, киберхавфислик соҳасида молакали ва етук кадрларни мавжудлиги, шунингдек, жойларда, айниска, кишилек ахолисида тўлов инфратузилмасидан фойдаланишга оид кунимда ҳамда қобилиятнинг етвари даражада шакллантирилишига республикамизда масофадан хизмат кўрсатиш бозори кескин кенгайтирилишига ва банк тизимидаги молиявий хизматларни янада ривожланишига турти беради.

Мижозларни масофадан идентификация килиш тизимининг жорӣ этилиши, банкларда ахборот хавфислиги, жумладан, киберхавфислик соҳасида молакали ва етук кадрларни мавжудлиги, шунингдек, жойларда, айниска, кишилек ахолисида тўлов инфратузилмасидан фойдаланишга оид кунимда ҳамда қобилиятнинг етвари даражада шакллантирилишига республикамизда масофадан хизмат кўрсатиш бозори кескин кенгайтирилишига ва банк тизимидаги молиявий хизматларни янада ривожланишига турти беради.

«Рақамли Ўзбекистон — 2030» банк тизимига нима беради?

Умуман, иктисолётнинг холати, хусусан, мижозларнинг молиявий ва тўлов хизматларидан конишик даражасида банк хизматларининг сифати, жозигарорлиги, хила-хиллиги ҳамда уларнинг молиявий қобилияти ва саводхонлиги билан узвий бўғлиқ. Шундан келиб чиқиб айтадиган бўйсук, Президентимизнинг 2020 йил 5 октябрдаги "Рақамли Ўзбекистон — 2030" стратегиясини тасдиқлаш ва уни самара-ли амалга ошириш чора-тадбirlari тўғрисида" Фармони билан яқин иккى йилда рақамли молиявий хизматларни ривожлантириш, бу борада ўз ечиними кутайтган масалаларни бартараф этиш юзасида катор устувор вазифалар белгилаб олингани дикката сазовордид.

Хўш, улар қандай вазифалар?

● зарур норматив-хукукий базанинн яратган холда масофадан идентификация килиш (e-ID ва e-KYC) тизимини самарали йўлга кўйими;

● мавжуд тўлов инфратузилмасидан оқилона фойдаланишни тўлов терминалларни таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб, мамлакатимизда тўлов инфратузилмасини янада кенгайтириш имкониятни яратиди. Хозирги кунда республикамизда 730 дан ортик тадбиркорлик субъектлари таҳлилчилари кенгайтиришни таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб, мамлакатимизда тўлов инфратузилмасини янада кенгайтириш имкониятни яратиди.

● мавжуд тўлов инфратузилмасидан оқилона фойдаланишни тўлов терминалларни таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб, мамлакатимизда "HUMO" ва "UZCARD" чакана тўлов тизими таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● молиявий хизматларни кўрсатувчи ташкилотларни тадбиркорлик сабабида интеграцияни олиб келиб, мамлакатимизда тўлов инфратузилмасини янада кенгайтириш имкониятни яратиди.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб, маълумотларни тадбиркорлик сабабида интеграцияни олиб келиб.

● маълумотларни тадбиркорлик сабабида интеграцияни олиб келиб, маълумотларни тадбиркорлик сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.

● марказий банкинг Янга маълумотлар омборини (Data Warehouse) самарали таҳлилчилари сабабида интеграцияни олиб келиб.